

СВЕТСКИ ДЕН НА ВОДАТА 2014

ВОДИЧ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ

ПРЕДГОВОР

Меѓународниот Светски ден на водата се одржува секоја година на 22 март за да се привлече светското внимание за значењето на водата и застапување за одржливо управување со водните ресурси. За 2014 година, 22 март се паѓа во сабота, меѓународниот Светски ден на водата ќе се одржи в петок на 21 Март.

Одбележувањето на меѓународниот Светски ден на водата беше предложен од страна на Обединетите нации во 1992 година на Конференцијата за животна средина и развој (UNCED), што се одржа во Рио, Бразил. Генералното собрание на Обединетите нации го одредија 22 Март 1993 како прв Светски ден на водата, и од тогаш се одржува секоја година. Информации за теми од претходните манифестации по повод Светскиот ден на водата се дадени во Прилог 1.

Светскиот ден на водата 2014 ќе се посвети на врската помеѓу водата и енергијата, и тоа ќе биде координирано од Универзитетот на Обединетите нации (УНУ) и Организацијата на ОН за индустриски развој (УНИДО) во име на ОН. По повод прославата на Светскиот ден на водата ќе се одржи манифестација за 2014 во светски рамки на организацијата за вода на Обединетите нации, на тема "**Вода и енергија**". Обезбедување детална анализа помеѓу водата и енергијата во контекст на одржливиот развој за Светскиот Ден за водата е резултат на заедничките напори на агенциите на ОН и субјекти на ОН за вода, кои работат во соработка со владите, меѓународните организации, невладини организации, како и други засегнати страни. Светскиот ден на водата 2014 ќе се поврзе со примарната тема оваа година со Светската недела на водата во Стокхолм. Токио ќе биде домаќин на голем настан за Светскиот ден на водата кој е поврзан со десетици други национални и меѓународни настани во светот.

Целите на Водичот за застапување

УЧЕЊЕ

Да им помогне во комуникација за Светскиот ден на водата 2014 и да се воведат клучните информации на тема "Вода и енергија".

АКЦИЈА

Да се поттикне застапувањето и акција на заинтересираните страни кон подобрување на комбинираното и координирано водно-енергетско менаџирање и управување.

СПОДЕЛУВАЊЕ

Да се промовира Светскиот ден на водата 2014 преку информации, активности, настани, а исто така да се поттикне долгорочно споделување на успешни приказни поврзани со водата и енергијата кое е од посебно знаење.

ПРЕДГОВОР

ЦЕЛИ НА ВОДИЧОТ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ

1) ВОДИЧ ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ

1

- а) Вовед во застапување 1
 - Поставување цели и спроведување на истражување 1
 - Идентификување и разбирање на целите и слушателите/јавноста 1
 - Развивање соодветни пораки, методи и канали 2
 - Воспоставување партнерства, планови и ресурси 3
- б) Работа со медиумите 4
 - Алатки за работа со медиумите 4
 - Совети за радио и телевизиски интервјуа 4
- ц) Системот на Обединети Нации 5

2. Светски ден на водата 2014 – Вода и енергија

7

- а) Воведување Светски ден на водата 2014: Вода и енергија 7
- б) Целна група за Светскиот ден на водата 2014 9
- ц) Клучни факти и информации 9
- д) Слогани и клучни пораки 11
- е) Специфични пораки 12

3) КАМПАЊА ЗА ВОДА И ЕНЕРГИЈА

19

- а) Подготвување на пораките на тема “Вода и енергија” 19
- б) Материјали за кампањата за Светскиот ден на водата 2014 20
 - лого 20
 - вебстраница 21
 - фејсбук страна 21
 - твитер 21
 - јутјуб 21

○ фоторепортажа	21
○ промотивен материјал	22
○ главен настан во Токио, 21 март 2014 година	22
○ медиуми	22
4) СПОДЕЛУВАЊЕ ПРИСТАПИ	25
а) Кампања пораки, материјали и пристапи за Светскиот ден на водата 2014	25
б) Регистрација на локалните активности и настани за Светскиот ден на водата	25
в) Споделување на информациите за вода и можни енергетски решенија и можности	26
5) РЕСУРСИ	27

ГЛАВА 1

Водич за застапување

КАКО ДА ЗАПОЧНЕТЕ СО ВАШЕТО ЗАСТАПУВАЊЕ

Да се организира успешно кампања за подигање на свеста на застапување за Светскиот ден на водата, вашата комуникација треба да биде планирана на стратешки начин а затоа се потребни некои подготовки. Постојат многу можни начини за планирање и спроведување на активности за застапување. Следниве се основен водич, со фокус на три главни прашања: **пораки, методи** и **медиуми**. За повеќе информации, ве молиме видете ја листата на ресурси за застапување предвидени на крајот на овој документ.

ПОСТАВУВАЊЕ НА ЦЕЛИ И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИСТРАЖУВАЊЕ

1. Идентификување на најважните прашања или предизвици во однос на водата и енергијата во вашата област, земја или регион, заедно со областите каде е направен добар напредок и потенцијални решенија кои можат да се применат секаде.
2. Да се соберат информации за предизвиците и решенијата/можностите. Најдете корисни веб страни и медиумски извори за ова истражување.
3. Идентификување на целите за она што вие би сакале да постигнете со комуникацијата за застапување: на пример, промена во јавното мислење во однос на некое прашање, промовирање на нова политика или поттикнување на мерливи промени во некое одредено однесување. (На што би сакале луѓето да почнат да размислуваат, чувствуваат и/или направат).

ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ЦЕЛИ И ЦЕЛНИ ГРУПИ

1. Идентификувајте ги вашите главни целни групи, вклучувајќи ги и носителите на одлуки кои имаат моќ да ги спроведат посакуваните промени и оние поединци или групи кои можат најдобро да влијаат на донесување на одлуки, кои треба да се мобилизираат за да преземат акција, а кои можат да помогнат да се мобилизираат и самите тие.
2. Вашиот аудиториум може да ги вклучи: политичарите, јавниот или приватниот сектор за водоснабдување како и енергетските снабдувачи, политичари, владини претставници, локалните власти, специфични носители на одлуки, како што се Министерството за финансии/Министерството за водостопанство, градската управа или градоначалникот, планери за развој, едукатори, здруженија, верски лидери, медиумите, јавни личности, советници или други заинтересирани во зависност од прашањето или целта на застапувањето.
3. Дознајте колку што можете повеќе за знаењата на вашата целна група, за нивните знаења, ставови и практики поврзани со водата и енергијата и за видот на промените

кои вие ги застапувате. Ако е можно, спроведете истражување за мислењата. Дознајте ги нивните проблеми и интереси, тогаш ќе можете да ги спакувате вашите информации и да го насочите директно вашето застапништво на начин кој е најрелевантен за нив и најверојатно ќе влијае на нив.

РАЗИВАЊЕ НА ПОРАКИ, МЕТОДИ И КАНАЛИ

1. Испланирајте ги најефективните пораки, канали за комуникација и методи на застапување за да ги достигнете и влијаете на различните целни групи. Истражете ги најдобрите начини кои ќе ги мобилизираат донесувачите на одлуки кои се однесуваат на проблемите и прашањата поврзани со водата и енергијата.

2. Голем спектар на методи за застапување, активности и настани се можни во зависност на која целна група се обраќате, што сакате да постигнете во некоја конкретна ситуација и она кои ресурси ви се на располагање. Целта на некои може да е зголемување на свеста/едукација, во некои целта може да е само учество. Во некои случаи, како целна публика ќе бидат илјадници луѓе, а во некои случаи само еден поединец донесувач на одлуки. Понекогаш, лесниот “забавен” пристап ќе биде најдобар, но другпат темата би требало да се разгледа многу сериозно.

Со оглед на разновидноста на потребите за застапување и методи во светот, овој водич може да понуди неколку генерички примери или идеи на застапување и активности за да се планира Светскиот ден на водата.

- Дадете убедлива информација на донесувачите на одлуки, на пр, кратко брифинг-ливче предадено во рацете, правејќи случај за тоа зошто промената треба да се случи и позитивните чекори што тие може да ги превземат за да тоа навистина и се случи.
- Стимулирајте дијалог меѓу клучните засегнати страни. Преку форуми, "тркалезна маса" на високо ниво или панел дискусија или состанок во заедницата.
- Испратете отворено писмо до министер или градоначалник. Објавувајте во медиумите со поддршка од широката палета на засегнати страни.
- Поканете луѓе на посета на локацијата на терен. Покажете им на донесувачите на одлуки или политичарите дека тие треба да видат и да помогнат.
- Изработете материјали за медиумите. Добро направен и корисен промотивен медиумски материјал кој може да се користи од страна на медиумски издавачи или да циркулира на социјалните медиуми или мрежи: на пр, на аудио-визуелно/видео клип, радио шоу, традиционални медиуми (на пр: весници и др.).
- Организирајте голем јавен настан. Подигнете ја свеста преку одржување на концерти, игра, медиумска можност, дебати на високо ниво, марш или протест.
- Лобирајте кај локалните политичари. Покажете им како промените кои вие ги барате ќе им донесат гласови.
- Вклучете ги оние кои можат да влијаат или советуваат раководството. Запознајте ги луѓето на кои лидерите им веруваат и ги слушаат. Ако тие го сфатат проблемот, што е прашањето и како да помогнат, тогаш ќе можат да помогнат или да влијаат врз донесувачите на одлуки во владата, доставувачите на вода, производителите на енергија, агенцијата за развој и други.

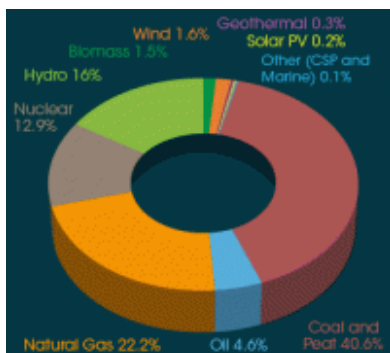
- Организирајте петиција, натпревар или квиз.
- Одржете работилница или семинар на темата. Создадете можност како подобро суштински да се разбере проблемот/прашањето.
- Давајте интервјуа на радио.

ОСНОВАЈТЕ ПАРТНЕРСТВА, ПЛАНОВИ И РЕСУРСИ

1. Мобилизирајте партнери кои можат да ви помогнат со организирање и спроведување на вашите иницијативи по повод Светскиот ден на водата. Во зависност од тоа каде сте и што се обидувате да постигнете, партнерските организации можат да бидат организации базирани на заедницата или невладини организации/јавен интерес/непрофитни организации кои имаат слични развојни цели. Локалните компании кои би можеле да помогнат со обезбедување на средства, или локалните медиуми кои можат да помогнат во промоцијата на настанот и неговата кауза. На пример, пријдете им на локалните партнери со кус преглед на целите и планираните активности за Светскиот ден на водата и побарајте нивно вклучување и поддршка. Објаснете им како од нивното учество може и тие самите да имаат придобивка.
2. Работете со медиумите како суштински партнер во вашите напори за застапништво по повод Светскиот ден на водата.

Врз основа на сето досега кажано, развијте стратегија/план за застапништво, и искористете ја за мотивирање или за собирање и прераспределба на финансиите како и другите ресурси за да бидете во можност да ја имплементирате.

- Испланирајте како ќе го мониторираат, оцените/евалуирате влијанието на вашите напори.
- Раширете ја пораката на Светскиот ден на водата и вашите активности на застапништво до вашата сопствена, организациона публика/аудиториум како и надворешната јавност преку списанија, информативен материјал и др

Хидроелектричната енергијата е најголемиот обновлив извор на енергија и нејзиниот удел во вкупното производство на енергија се очекува да остане околу 16% до 2035 година.

РАБОТА СО МЕДИУМИТЕ

Јасно е дека медиумите се еден од најефективните начини за комуникација на пораките до пошироката јавност во кампањите за подигање на јавната свест како што е впрочем

Светскиот ден на водата. Успешното работење со медиумите бара добро планирање и подготовка однапред.

1. Секој организација на еден медиум или канал има различна публика, која опфаќа различни географски области и се фокусира на различни типови на субјекти или стил на испорака. Пристапете само до оние кои одговараат на вашите интереси на застапување за Светскиот ден на водата.
2. Бидете сигурни дека вашата приказна е достоинствена за "вест на денот". Медиумите ќе бидат најмногу заинтересирани за информацијата која е за нешто ново, изненадувачка, релевантна, или со влијание врз јавноста.
3. Обезбедете информации во формат кој одговара на секој тип на медиуми: на пр: радио програма која можеби сака кратка, звучна информација од само неколку реченици.

НЕКОИ ПРАВИЛА ЗА РАБОТА СО МЕДИУМИТЕ

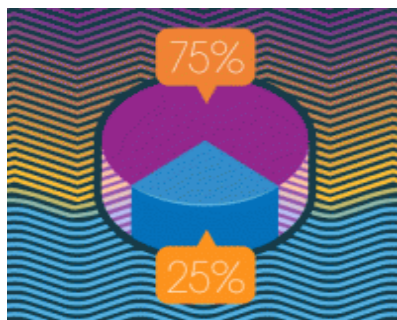
- Порака до медиумите
- Конференција за медиуми или брифинг сесија
- Интервјуа (по барање или проактивни)
- Користење на веб страни
- Специјализиран медиумски материјал; на пр, медиумски кит со пораките и интересни факти и бројки за Светскиот ден на водата
- Идеи за пишување на темата на Светскиот ден на водата
- Работилници или краток брифинг на темата од Светскиот ден на водата за новинари или уредници. (Медиумските лица обично се временски ограничени па претпочитаат пократки брифинг сесии)
- Добивање на бесплатна уредувачка покриеност
- Ако можете, најдете спонзор, платете за реклама

НЕКОИ СОВЕТИ ЗА ИНТЕРВЈУА НА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈА

1. Бидете сигурни дека сте ги идентифицирале пораките што сакате да се пренесат врз основа на вашите цели за застапување, и дека имате точни и значајни информации кои ќе бидат однапред собрани и подготвени.
2. Побарајте ги прашањата за интервју пред интервјуто за да се подготвите вие или вашиот портпарол. Ако е потребно, преговарајте за прашањата и истакнете ги важните прашања кои можеби новинарите ги заборавиле или можеби вие сакате да се фокусирате (или испратете сет на свои прашања за интервју како можно упатство).
3. Како ваш портпарол, изберете претставник од вашата организација/канцеларија кој е најверојатно да биде во можност да го импресионира аудиториумот во однос на темата со својата стручност како и со својот шарм и харизма.
4. За интервјуата на радио и телевизија, интервјуираното лице мора да биде добар говорник и да биде способен да дојде до поентата брзо. Тие треба да зборуваат бавно

и да не користат реченици кои се премногу долги или објаснувања кои се премногу технички. Употребувајте конкретни/практични примери кои ќе бидат од интерес за публиката.

5. Подгответе само неколку основни пораки кои сакате да ги испратите и дисеминирате имајќи предвид дека најголемиот дел од интервјуата се кратки. Доколку се работи за подолго интервју, треба да се најде начин вашите одговори да бидат фокусирани на тие главни оновни пораки дури и ако тоа значи да ги повторувате употребувајќи различни зборови, факти или објаснувања.
6. Однапред пробување на интервју и подготовка за сите можни прашања (дури и на оние на кои не сакате да одговарате) е секогаш добра идеја.

Отприлика 75% од вкупните повлекувања на индустриска вода се употребува за производство на енергија

СИСТЕМОТ НА ОБЕДИНЕТИТЕ НАЦИИ

Контактирајте ги Информативните центри на Обединетите нации (UNICs) во вашата земја или регион за информации за локалните капацитети за комуникација како и за поддршка на вашиот настан, публикации, информативниот материјали, превод на локалните јазици и др. Постојат 63 центри на Обединети нации низ целиот свет.

Види: <http://unic.un.org>

Или директно на UNICs: <https://unic.un.org/factsheet/Default.aspx>

- Контактирајте ги канцелариите на ОН/програмите/агенциите во вашата област и информирајте ги за Светскиот ден на водата 2014 и за вашите активности. Светскиот ден на водата 2014 е координиран од UNU и UNIDO, бидете сигурни да ги информирате канцелариите на UNU и UNIDO за вашите активности.
- Обично агенции на ОН имаат Одделенија за комуникација: на пр, UNESCO-PBI во Париз и UNEP-DCPI во Најроби. Тие исто така можат да помогнат за Светскиот ден на водата.
- Програмата на ОН за декада на водата за застапување и комуникација (UNW-DPAC) е одговорна за односи со медиумите на ОН за вода и Светскиот ден на водата. За помош или прашања во врска со односите со медиумите, контактирајте ја г-ѓа Пилар Гонзалес Меуауи на gonzalez-meyauui@un.org

ГЛАВА 2

СВЕТСКИ ДЕН НА ВОДАТА 2014 – ВОДА И ЕНЕРГИЈА

ВОВЕД ВО СВЕТСКИОТ ДЕН НА ВОДАТА 2014: ВОДА И ЕНЕРГИЈА

Водата и енергијата се тесно поврзани меѓу себе и меѓусебно зависни. Овие компоненти се наоѓаат во срцето на она што е познато како "водно-енергетска врска".

Енергијата има различни форми, а водата е клучна за да се произведе, транспортира и да ги користи сите форми на енергија до одреден степен, и овие активности имаат различни влијанија врз водните ресурси. Водата се користи во индустрии за екстракција за производство на горива како јаглен, нафта, гас и ураниум. Зголемувањето на импулсот во производството на биогорива креирал зголемена побарувачка на водните ресурси. Светскиот ден на водата 2012 предвидува дека дури и номинален пораст на побарувачката на биогориво (да речеме 5% на патниот сообраќај до 2030 година, како што е предвидено од страна на Меѓународната Агенција за енергетика) може да ја подигне побарувачката на вода за околу 20% од водата што ја користи земјоделството во целиот свет. Конвенционалното производство на енергија бара мобилизација и користење на значителни водни ресурси, особено за ладење за нуклеарната и термалната енергија, за резервоарите за складирање, за турбините за хидроелектраните. Производството на електрична енергија е особено чувствително на достапност на вода и неколку електрани биле принудени да го затворат/стомираат производството заради недостаток од вода за ладење или заради високите температури на водата.

Во однос на обновливите извори на енергија, соларната енергија во зависност од нејзиниот вид може да користи малку вода (соларни фотоволтаични), или пет пати повеќе вода по единица енергија (концентрирана соларна енергија) во однос на гасна термоцентра или два пати повеќе од термоцентра на јаглен. Енергијата на ветрот користи занемарливи количини вода но има други ограничувања. Геотермалната енергија користи и троши помалку вода отколку другите производствени технологии за електрична енергија, иако реалните барања за вода се променливи и зависат од условите на терен. Додека водата генерално се реинјектира во резервоари, ко-производството на вода и енергија нуди интересни можности за земјите оскудни со вода и енергија.

Од другата страна на врската, околу 8% од глобалното производство на енергија се користи за пумпање, преработка и транспорт на вода за различни потрошувачи. На глобално ниво, количината на енергијата што се користи за наводнување е директно поврзана со огромните количини на испумпана вода. Како дополнување, процесите на третман на водата може да бараат многу енергија, иако тоа зависи од контаминација и технологијата на преработка. Покрај тоа, различни нивоа на третман се потребни во зависност од употребата и намената. На пример, водата за пиење во системите на ниво на општина обично бара екстензивен третман, и откако еднаш таа ќе премине во отпадна вода бара повторно да биде преработена и испуштена во средината.

Зголемената побарувачка за ограничено водоснабдување дава зголемен притисок врз производителите на енергија да бараат алтернативни пристапи, особено во областите каде

енергијата се троши и за други корисници (земјоделство, занаетчиство/производство, вода за пиење и санитарни услуги за градовите) и каде употребата на водата може да биде ограничена за одржување на здрави екосистеми. Неизвесности поврзани со растот и развојот на глобалното производство на енергија (на пр. преку раст на неконвенционални извори на гас и нафта, или биогорива) може да креира значителни ризици за водните ресурси и другите корисници. Обезбедувањето на вода и енергија мора да биде централно во новата агенда за одржливите развојни цели и поразвојниот дијалог 2015 година. Ова исто така мора да биде поврзано со дизајнирање на климатски еластична и робустна зелена економија, како што е наведено во дел III од Рио+20 документот "Иднината која ја сакаме." Со индустрии кои се главните потрошувачи на вода и енергија, зелената економија ќе биде контингент на позеленување на индустрискиот сектор, а тоа е поефикасно во однос на ресурсите, и има почисто производство. Посебен акцент треба да биде ставен на зголемување на ефикасноста во употребата на водата во производството на електрична енергија - во суштина производство на повеќе kWh по капка вода. Ова ќе бара политичка средина во која се понудени економски и социјални стимулации за промовирање на ефикасна употреба на водата и заштита на слатководните екосистеми.

Системот на ОН – тесна соработка со меѓународните партнери и донатори за свртување на вниманието кон "врска помеѓу водата и енергијата", особено решавање на нееднаквостите особено за "на дното милијарда" кои живеат во сиромашните квартави и осиромашените рурални области и кои преживуваат без пристап до безбедна вода за пиење, адекватна санитација, доволно храна, и енергетски услуги. Таа, исто така има за цел да го олесни развојот на политиките рамковните поврзувања помеѓу министерства и секторите, водечки начин да се поврзат меѓусебно енергетската безбедност и одржливото користење на вода во зелената економија. Особено внимание се посветува на идентификување на најдобрите практики кои можат да ја направат водно-енергетски ефикасна "Зелената индустрија" реалност: неколку методологии се во игра во која индустриската продуктивност може да се зголеми со истовремено намалување на потрошувачката на вода и енергија.

Светот не може да продолжи да ја игнорира или избегне силната врска помеѓу водата и енергијата. Тие се зависни варијабли во равенката на економскиот-екосистем во светот. Целта на Светскиот ден на водата е да го покаже позитивниот аспект на таа врска и како таа да може да се стави за подобро и поефикасно користење од страна на сите заинтересирани и засегнати страни; тоа е неопходно за сите, зошто на сите нам ни е потребна вода и енергија.

ЦЕЛИ ЗА СВЕТСКИОТ ДЕН НА ВОДАТА 2014

Овој светски настан има за цел да ги идентификува засегнатите страни, од политиката и донесувачите на одлуки до приватниот сектор, невладините организации, академските институции, општата јавност, кои би можеле да бидат активно вклучени во натамошниот развој и унапредување на водно-енергетските врски, да отпочнат, иницираат дијалог помеѓу нив за врска помеѓу **водата и енергијата**, како и да идентификуваат политики и прашања и одговори поврзани со развојните капацитети.

КЛУЧНИ ФАКТИ И ИНФОРМАЦИИ

Собрани од широк спектар оригинални извори, следниов сет на факти и бројки претставува подмножество на оние кои ќе бидат пријавени како дел од претстојниот Светски ден на водата 2014 година.

ФАКТИ ПОВРЗАНИ СО ВОДАТА

ГЛОБАЛНО...

- 780 милиони луѓе немаат пристап до безбедна вода за пиење – иако според некои проценки, бројот на луѓе чие право за вода не е задоволено, може да биде високо како 3,5 милијарди - 2,5 милијарди се без санитација.
- Вкупното повлекување на питка вода се верува дека се зголемило за околу 1% годишно од касните 80-ти.
- Побарувачката за вода во однос на повлекувањата на вода е проектирано дека ќе се зголеми за некои 44% до 2050 година, а тоа се должи на зголемената побарувачка од производството, производството на електрична енергија во термоцентралите (главно на јаглен и гас), земјоделството и домашната употреба.
- Стапката на апстракцијата/употребата на подземна вода е зголемена за 1% до 2% годишно, додавајќи го на тоа и “водниот стрес” во повеќе области. Последните докази покажуваат дека подземните водни резерви се намалуваат, со проценка дека 20% од светските аквифери се прекумерно експлоатирани некои од нив дури и масивно.
- Деминерализираната (десалинизираната) вода вклучува употреба на најмалку 75,2 TWh/годишно, што е околу 0,4% од глобалната потрошувачка на електрична енергија.
- Се проценува дека повеќе од 80% од потрошената вода ширум светот – и до 90% во земјите во развој, или ниту се собира, ниту третира/пречистува, со што се загрозува не само човековото здравје туку и животната средина во целост.

ФАКТИ ПОВРЗАНИ СО ЕНЕРГИЈАТА

ГЛОБАЛНО...

- 1,3 милијарди луѓе во моментов живеат без електрична енергија, а отприлика 2,6 милијарди луѓе користат цврсти горива (главно биомаса) за готвење.
- Од 2035 година побарувачката на енергија ќе се зголеми за повеќе од една третина, а побарувачката за електрична енергија се очекува да порасне за 70% од 2035 година.
- Современите биогорива претставуваат само 0,8% од глобалната финална потрошувачка на енергија, но нивните придонеси во снабдувањето со енергија се очекува да растат брзо. Ако биоенергетската суровина се произведува на

наводнувани површини, тогаш потенцијалното влијание на биогорива врз водните ресурси исто така претставува голема загриженост.

- Субвенциите за потрошувачката на фосилни горива изнесувале 523 милијарди долари во 2011 година (зголемување од речиси 30% во однос на 2010 година). Финансиската поддршка за обновлива енергија колку за споредба, изнесувала 88 милијарди \$ во 2011 година, и се зголеми за уште 24% во 2012 година.
- Со глобалниот енергетски пазар проценет на 6 трилиони долари годишно, енергетскиот сектор е синоним за "голем бизнис". Енергетскиот сектор е добро финансиран, високо организиран, и привлекува многу повеќе политичко внимание од водата во повеќето земји.

ФАКТИ ПОВРЗАНИ СО ВОДАТА

ГЛОБАЛНО...

- 90% од производство на електрична енергија е поврзано со вода.
- Постои зголемување на ризикот од конфликт помеѓу производството на електричната енергија и другите корисници на вода и прашањата поврзани со заштита на животната средина.
- Производство на енергија претставува околу 15% од вкупното повлекување на вода, или околу 75% од сите повлекувања на вода од индустријата.
- Термалната енергија претставува околу 80% од производство на електрична енергија во светски рамки и е одговорна приближно за една половина од вкупните повлекувања на вода во Соединетите Американски Држави и неколку европски земји
- Неколку фактори детерминираат колку вода за ладење е потребна во термо-електричните центри, вклучувајќи го видот на горивото, дизајнот на системот за ладење и влијанието на метеоролошките услови. Ефикасноста е често главниот фактор кој ги определува/придвижува потребите за вода: колку е поголема ефикасноста на електраната, се троши помалку топлина па оттаму потребно е и помалку ладење.
- Хидроелектричната енергија исто така може да бара изобилство вода, околу 15% од светското производство на електрична енергија отпаѓа на хидроелектричната енергија.
- До 2035 година глобалното повлекување на вода за енергија се очекува да се зголеми за 20%, додека потрошувачката на вода за енергија се очекува да се зголеми за 85%.
- Неконвенционалната нафта (на пр, нафта/катран песок) и производството на гас бараат повеќе вода отколку конвенционалното производство на нафта и гас.

СЛОГАНИ И КЛУЧНИ ПОРАКИ

ОПШТИ ПОРАКИ

Водата бара енергија и енергијата бара вода

Резервите се ограничени и побарувачката се зголемува

Заштеда на енергија е заштеда на вода: заштеда на вода е заштеда на енергија

"на дното милијарда" итно и е потребен пристап до водата и санитација, како и електрична енергија

Подобрување на ефикасноста на водата и енергијата во сите сектори е императив како и координирани, кохерентни и заеднички политики

СПЕЦИФИЧНИ ПОРАКИ

ПОТРОШУВАЧКА И ПОБАРУВАЧКА

ПОРАКА

- Побарувачката за слатка вода и енергија значително ќе се зголемува во текот на следните децении. Побарувачката на едната компонента ќе стимулира побарувачка на другата.

ПРЕДИЗВИК

- Побарувачката на вода во однос на повлекувањето на водата е проектирано да се зголеми за околу 55% до 2050 година заради растечката побарувачка од производството, производството на енергија во термоцентралите (главно зарди експанзија на централите на јаглен и гас), земјоделството и домашната употреба.
- Водата и енергија имаат пресудно влијание врз намалување на сиромаштијата - директно, бидејќи голем број од Милениумските развојни цели зависат од големите подобрувања во пристапот до вода, санитација, електричната енергија и енергетските извори; и индиректно, недостаток на пристап до вода и енергија може да биде ограничувачка пречка за одржлив економски раст, што е крајна надеж за намалување на сиромаштијата која е широко распространета.

ОДГОВОР

- Промовирање и стимулирање на координација помеѓу водата и домените во енергијата за да се намали отпадот и неефикасноста.
- Едукација на потрошувачите во зачувувањето на двете: водата и енергетските ресурси (заштеда на вода заштедува енергија и обратно) и потрошувачките навики (храна, избор на возила итн.).
- Развој на алтернативи како обновлива енергија.
- Технолошки решенија кои нудат комбинирани енергетски и водни услуги, особено за најсиромашните сегменти во општеството.

СНАБДУВАЊЕ И ОДРЖЛИВОСТ

ПОРАКА

- Изборите кои се однесуваат на снабдување, дистрибуција, цена, и користење на вода и енергија влијаат еден на друг.

ПРЕДИЗВИК

- Снабдувањето со вода и енергија се силно поврзани. Водата е потребна за да се произведе енергија, енергијата е потребна за екстракција, третман и дистрибуција на водата, како и нејзиното собирање и третман после употребата. Развојот на најчестите форми на енергија (електрична енергија од јаглен/термо и хидроенергија) е ограничен од достапноста на вода.
- Производителите на енергија имаат мал или никаков поттик за штедење вода заради многу ниските цени, додека корисниците на вода плаќаат за енергија, иако цените може да бидат субвенционирани.
- Светот во развој е загрижен за пристапот до вода и енергија. Развиениот свет е загрижен за енергетската оддржливост. И двата света се загрижени за енергетската и водната ефикасност.
- Кризата во снабдувањето со вода е четврта најважна во светот според својата веројатност и на второто место спред нејзиното влијание.
- Обезбедување на пристап до современите енергетски услуги претставува голем предизвик во спроведувањето на одржлив развој.

ОДГОВОР

- Информирани одлуки за енергија, сметајќи ги барањата и ограничувањата на водните ресурси, може да доведе до придобивки
- Препознавајќи дека понудените резултати не се секогаш реалност, се бараат промислени и успешни размени помеѓу потребите на двата сектора.
- Во однос на одржливоста, обновливите енергетски технологии се многу важни бидејќи се базирани на обновливи извори наместо на ограничените извори како што се фосилните горива.

- Одржливите екосистемски услуги се од фундаментално значење за одржлив економски раст и благосостојбата на луѓето. Препознавањето дека екосистемите обезбедуваат различни услуги за таа врска - вода и енергија, може да помогне на управување на размените и да обезбеди тие краткорочни придобивки да не ги поткопаат услугите кои се од клучни за еластичноста и долгорочната одржливост на животната средина.

ВЛАДЕЕЊЕ

ПОРАКА

- Политиките за енергија и вода мора да бидат компатибилни и кохерентни, одржливи и иновативни.

ПРЕДИЗВИК

- Иако врската помеѓу водата и енергијата е евидентна, овие домени историски биле регулирани и раководени одделно.
- Одлуките донесени за користење и управување на водата и за производство на енергија може да има значајна, повеќеслојна улога и далекусежни влијанија едни на други – често, мешавина од позитивни и негативни реперкусии.
- Предизвикот за управувањето во 21 век е да се води сметка за повеќе аспекти, улоги и придобивки на водата, и да ја поставиме водата во срцето на донесувањето на одлуки на сите сектори зависни од водата, вклучувајќи ја и енергијата.

ОДГОВОР

- Подоброто разбирање помеѓу два сектори за меѓусебните врски и ефекти кои ги имаат едни со други ќе ја подобри координацијата во планирањето на енергијата и водата, што доведува до оптимизирани инвестиции и намалување на неефикасноста.
- Со интегрирани пристапи и решенија за прашањата поврзани со водата и енергијата можат да се постигнат поголеми економски и социјални влијанија.
- Поттикнување на владата да создаде и овозможи средини за поттикнување поголема координација помеѓу домените вода и енергија, и обезбедување на енергетски ефикасни услуги, на пример, топлина/обезбедување енергија од топла вода во објектите или биогаз од тињата од капацитетите за третман на вода.

- Одлуките за вода и споделување енергија, прераспределба, производство и дистрибуција имаат важни импликации за социјалната и родовата еднаквост. Владеењето со водата и енергијата треба да бидат родово-сензитивни.

ЕКОНОМИЈА

ПОРАКА

- Цените на услугите на водата и енергијата мора да го одразуваат трошокот за одредбите и социо-еколошките влијанија.

ПРЕДИЗВИК

- Цената на водата и енергијата се силно погодени од политички одлуки и субвенции кои ги поддржуваат главните сектори како што се земјоделството и индустријата, и често се случува овие субвенции да ја нарушат вистинската економска врска меѓу водата и енергијата.
- Препознавањето на ефектите од вештачките цени е важно за евалуација на соодветното снабдување на услуги, особено во земјите во развој.
- Воспоставување соодветни цени како поттик за инвестирање.

ОДГОВОР

- Воспоставување на соодветни структури на цени може да обезбеди доволно приходи за континуирана работа и одржување и да се избегне трошењето и дисторзиите како резултат на падот на цените.
- Економските инструменти вклучуваат даноци, надоместоци за загадување субвенции, како и пазари за купување и продажба на услуги, ресурси, или права за користење на услуга или ресурсот.

ИНВЕСТИЦИИ

ПОРАКА

- Инвестициите на приватниот сектор во водоводната и енергетската инфраструктура, алтернативните, обновливи и помалку интензивните и зависни од вода извори на енергија се од суштинско значење.

ПРЕДИЗВИК

- Традиционално, најголемиот дел од двете - водната и енергетската инфраструктура е обезбедена од страна на јавниот сектор.
- Според Меѓународната агенција за енергетика (IEA), дополнителни 49 милијарди долари годишно ќе треба да бидат инвестирани за да се постигне универзален пристап до енергија до 2030 година.
- Инвестициите за водоводната инфраструктура се уште поголеми: се проценува дека 103 милијарди долари годишно се потребни за финансирање на вода, санитација и третман на отпадна вода до 2015 година.
- Големината на идните инвестиции потребни за двата домени не може да се постигне само со јавно финансирање.
- Убедувањето на приватните инвеститори и капитални вложувања дека водно-енергетскиот сектор е одржлива понуда за враќање на инвестицијата.

ОДГОВОР

- Инвестициски инструменти да се пријави приватното финансирање, може да содржи прегледи на јавните трошоци за подобрување на јавната потрошувачка, нејзино следење, намалување на неефикасните инвестиции, помагајќи комуналните услуги да се движат кон поврат на трошоците, јавно-приватни партнерства, како и финансирање базирано на резултати.
- Приватна сопственост и/или функционирање на инфраструктурата во двете области, преку јавно-приватното партнерство (PPP), да се изгради-свој-оперативен-трансфер (BOOT), и да се изгради оперативен-трансфер (BOT), каде што приватниот сектор гради и финансира проекти од прв степен, а потоа работи со нив во тек на договорениот период за да се надоместат трошоците и да заработи профит и конечно, да префрла средства на јавна сопственост.
- Поддршка за иновативни технологии за да се префрлат од лабораторија, преку пилот тестирање до спроведување или имплементација.

ГЛАВА 3

КАМПАЊА ЗА ВОДА И ЕНЕРГИЈА

ПОДГОТОВКА НА ПОРАКИТЕ НА ТЕМА ВОДА И ЕНЕРГЕТИКА

- Собирање и анализа на информации за проблемите и прашањата поврзани со водата и енергијата во вашиот град/земја/регион, користејќи ги насоките на Светскиот ден на водата 2014 дадени погоре.
- Факти врз основа на цврсто истражување се од суштинско значење за секоја кампања за застапување. Иако постојат многу глобални статистички податоци, локалните податоци ќе бидат многу убедливи за локалните донесувачи на одлуки и интересни за медиумите.
- Откако еднаш ќе се соберат и анализираат податоците, трансформирајте ги во клучни пораки и приказни кои ќе се однесуваат на вашата целна публика, а тоа ќе помогне да се остварат вашите цели за застапување и подигнување на јавната свест.
- Спакувајте ги информациите и прилагодете ги пораките според различни интереси и потреби на различните целни групи/аудиториум.
- Публикувајте и промовирајте ја работата која вие или вашата институција сте ја завршиле за да се подобри ситуацијата.

Само за земјите во развој потребни се 103 милијарди долари за да се финансира водата, санитацијата и третманот на отпадните води до 2015 година

СВЕТСКИ ДЕН НА ВОДАТА 2014 ГОДИНА

ТЕРЕНСКИ И МАТЕРИЈАЛИ ЗА КАМПАЊА

ЛОГО

Динамичниот концепт на логото за Светскиот ден на водата 2014 го прави употребата на два едноставни елементи - концентрични кругови и капка вода - за да се покаже преминот на брановите енергија и вода кои формираат отпечатоци/капки, алудирајќи на нашата улога во симбиотски однос помеѓу водата и енергијата, како и проблемите на ресурсите со кои се соочуваме не само ние туку и идните генерации. Употребени се вкупно 22 бранови за да се претстави датумот на Светскиот ден на водата, број кој е особено релевантен и оваа година, затоа што тоа ќе биде по 22-ри пат како се одбележува овој ден.

ГЛАВА 4

СПОДЕЛУВАЈЌИ ПРИСТАПИ

Светскиот ден на водата 2014 е групен напор на учесниците широм светот. Светскиот ден на водите 2014 ќе го зголеми теренот и влијанијата со придонеси на што повеќе организации и луѓе колку што е возможно.

МИНАТИ КАМПАЊИ, ПОРАКИ, МАТЕРИЈАЛИ И ПРИСТАПИ ЗА СВЕТСКИОТ ДЕН НА ВОДИТЕ 2014

Информативните содржни на кампањата како и промотивните материјали достапни на вебстраната на Светскиот ден на водата 2014 се таму со цел да можат да бидат употребени, и намерата е тие да бидат дисеминирани колку што е можно пошироко.

РЕГИСТРАЦИЈА НА ЛОКАЛНИТЕ АКТИВНОСТИ И НАСТАНИ ЗА СВЕТСКИОТ ДЕН НА ВОДИТЕ 2014 ГОДИНА

Настаните и активностите за Светскиот ден на водите ќе имаат најголемо достигнување доколку се објават и поддржат. Секој е охрабрен да ги сподели информациите за нивните локални или национални настани или прослави за Светскиот Ден на водата 2014, со регистрирање на веб страната на Светскиот ден на водата.

www.unwater.org/worldwaterday/events

За вклучување во календарот на настани и интерактивната мапа ве молиме следете ги следниве информации:

- Наслов на настанот (исто така може да додадете и краток опис на настанот)
- Организатори за настанот
- Место на настанот
- Информации за настанот
- Веб страна на настанот (доколку е достапен)

СПОДЕЛЕТЕ ИНФОРМАЦИИ ЗА РЕШЕНИЈАТА И МОЖНОСТИТЕ ЗА ВОДАТА И ЕНЕРГИЈАТА

Кампањата исто така ќе има корист од луѓето кои што ќе ги споделат успешните приказни и студии на случај за решенијата за [водата и енергијата](#), интересни можности и научените лекции од претходните искуства.

Луѓето можат да научат едни од други ширум светот со надеж дека ќе се забрза развојот на политики и програми за водата и енергија. Со самото тоа, Светскиот ден на водата 2014 година ќе постигне долготрајна разлика и после 21 март 2014.